



HUR MAN FÖRBEREDER TRÄDFÄLLNING



SENAST REDIGERAD APRIL 24, 2020

Det är viktigt att planera trädfällningen mycket noggrant. Träden måste fällas på ett säkert sätt och i den riktning du vill att de ska falla. En väl genomtänkt fällning underlättar också det fortsatta planerade arbetet. Den faktor som har störst inverkan på trädfällningen är om det finns några stora hinder i området (luftledningar, vägar, byggnader m.m.). Sätt ut varningsskyltar om du vet att skogsområdet korsas av en väg eller om många människor passerar genom det varje dag.

Planera fällningen

Planera fällningsarbetet innan du tar dig an trädet. Fastställ fallriktning. Tänk igenom vilka faktorer som kan påverka fällningen, såsom vindriktning, vindstyrka, lutning och hinder kring området.

Studera trädet. Är det murket, sprucket eller uppvisar det andra tecken på skada? Finns det risk för att torra eller trasiga grenar faller ned från trädet eller från intilliggande träd? Lutar trädet? Åt vilket håll bör trädet fällas för att underlätta kvistning och kapning i ett senare skede?



Kontrollera trädets höjd

Det är ofta lätt att missbedöma höjden på ett träd. Uppskatta alltid trädets längd inför fällningen, särskilt på trånga och farliga ställen, som intill andra träd, byggnader, luftledningar osv.



METOD

Ett enkelt sätt att uppskatta höjden på ett träd



1

Håll i en pinne med armen utsträckt rakt framför dig så att pinnens längd (**X**) motsvarar avståndet mellan ögat och handen.

2

Vrid sedan pinnen vertikalt för att skapa en rätvinklig likbent triangel mellan ögat, handen och toppen av pinnen.

3

Peka på trädet och rör dig tills du hittar ett avstånd där trädets höjd ser ut att motsvara längden på pinnen. Om trädet lutar, får du en exaktare bedömning om du mäter från sidan så att det varken lutar mot dig eller bort från dig.

4

Avståndet mellan dig och trädet (**H**) är nu lika stort som trädet är högt (**H**). Stega upp avståndet eller mät med måttband. Lägg alltid till en rejäl felmarginal.

Säkerhetsavstånd

Före fällningen måste du säkerställa att ingen befinner sig på mindre än minst två trädgångs avstånd (från det träd du ska fälla sett). Om bara en person ska utföra fällningen räcker det med en trädgångs avstånd. Du och din arbetskamrat ska bära jackor och västar med varselfärg för att vara väl synliga både för varandra och förbipasserande.



METOD

Mäta trädets lutning

För att mäta trädets lutning behöver du ett lod, t.ex. en mutter som hänger i ett snöre

1

Sikta mot toppen av trädstammen. Notera var lodet träffar marken.

2

Mät avståndet mellan lodets nedslagspunkt och mitten av stammen.



Fäll trädet i naturlig fallriktning om möjligt

De flesta träd har en naturlig fallriktning. Denna påverkas dock av faktorer som trädets lutning, grenarnas form och eventuellt snötäcke på krona eller grenverk. Backa lite från trädet om du är osäker på lutningen och kontrollera med ett lod.



I viss mån går det att tvinga ett träd att falla mot sin naturliga fallriktning, men det innebär alltid ökade risker och större fysisk påfrestning. För detta krävs kunskap, färdigheter och erfarenhet – och inte minst rätt fällverktyg. Träd med svagt virke, såsom döda eller murkna träd, ska alltid fällas i sin enklaste fallriktning.

Rensa undervegetationen

Rensa alltid runt trädet så att du kan utföra fällningsarbetet obehindrat. Rensa också upp längs med den tänkta fallriktningen. Små träd, buskar och grenar kan skymma siktlinjen när du ska fastställa trädets fallriktning.



Rensa upp och förbered reträttvägar

Reträttvägarna är din livlina. När trädet är på väg att falla måste du snabbt kunna försätta dig i säkerhet. Skär ner buskar och sly längs din reträttväg i cirka 45 graders vinkel bakom trädet i bägge riktningar. Rensa marken från grenar och andra hinder. Stå alltid i ca 45 graders vinkel bakom trädet och på säkert avstånd när det faller. Riktigt stora träd kräver längre säkerhetsavstånd. Ojämn mark och träd med grova grenar och stort genomfång kan göra så att stammen slår i sidled, hoppar upp eller glider. Trädet kan också röra sig bakåt och slå i marken med full kraft. Var uppmärksam på torra grenar när trädet faller.



Kvista låga grenar

För säkrare fällningsarbete ska stammen kvistas från låga grenar och kvistar som kan vara i vägen. Den säkraste kvistningsmetoden är att arbeta med dragande kedja (svärdets undersida) uppifrån och ned. Använd stammen som skydd mellan dig och sågen. Kvista aldrig högre än upp till axelhöjd. Följ arbetsstegen nedan (1–4).

